

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΟΜΕΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΜΝΗΜΗ
ΜΑΡΙΑΣ ΜΗΛΙΓΚΟΥ-ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗ
(1940-2008)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑΣ

Δευτέρα – Τρίτη, 2-3 Μαρτίου 2026
Αμφιθέατρο Βιβλιοθήκης Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ, 2 ΜΑΡΤΙΟΥ 2026

9.30-10.00 Προσέλευση

10.00-10.15 Χαιρετισμοί

- Καθηγήτρια Σοφία Παπαϊωάννου, Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών, Διεθνών Σχέσεων και Εξωστρέφειας ΕΚΠΑ
- Καθηγητής Δημήτριος Δρόσος, Κοσμίτορας Φιλοσοφικής Σχολής ΕΚΠΑ
- Καθηγήτρια Θεοδώρα Αντωνοπούλου, Πρόεδρος Τμήματος Φιλολογίας ΕΚΠΑ
- Ομ. Καθηγητής Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης, Πρόεδρος Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ: ΜΑΡΙΑ ΜΗΛΙΓΚΟΥ-ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗ – ΒΙΟΣ, ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΟ

Πρόεδρος: Καθηγήτρια Μαριάνθη Καπλάνογλου

10.15-10.30 Γιώργος Κούζας, *Δεκαοκτώ χρόνια μετά: Μνήμες, σκέψεις και συναισθήματα για τη Μαρία Μηλίγκου-Μαρκαντώνη (1940-2008)*

10.30-10.45 Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης, *Η βιβλιογραφική προσφορά της Μαρίας Μηλίγκου-Μαρκαντώνη στην έρευνα φοιτητικών χειρογράφων λαογραφικού υλικού του ΕΚΠΑ*

10.45-11.00 Ευάγγελος Αυδίκος, *Η συμβολή της Μαρίας Μαρκαντώνη στην έρευνα της οικολογικής λαογραφίας*

11.00-11.15 Μανόλης Βαβούνης, *Η Μαρία Μηλίγκου-Μαρκαντώνη (1940-2008) και η ελληνική λαϊκή λατρεία: Κριτικές επισημάνσεις*

11.15-11.30 Αριστείδης Δουλαβέρας, *Η προσφορά της Μαρίας Μηλίγκου-Μαρκαντώνη στην έρευνα και μελέτη της παραδοσιακής διατροφής και των διατροφικών αγαθών*

11.30-11.45 Ευρυδίκη Αντζουλάτου-Ρετσίλα, *Με αφορμή τις «Εικόνες από μια έκθεση». Κατάθεση βιωματικής πρόσληψης πολιτισμικών προκλήσεων από τον οίκο Μαρκαντώνη*

11.45-12.00 Στυλιανός Πλάκας, *Από την επιμέλεια της Μουσειακής Συλλογής και του Αρχαιικού Υλικού του Σπουδαστηρίου Λαογραφίας από τη Μαρία Μηλίγκου-Μαρκαντώνη στη δημιουργία της μόνιμης έκθεσης του Λαογραφικού Μουσείου και Αρχείου του ΕΚΠΑ*

12.00-12.30 Αναμνήσεις, εμπειρίες, βιώματα. Συνεργάτες και μαθητές μιλούν για τη Μαρία Μπλίγκου-Μαρκαντώνη

- Άννα-Ιωάννα Γουίλ-Μπαδιεριτάκη
- Γεωργία Ξανθάκη-Καραμάνου
- Αμφιλόχιος Παπαθωμάς
- Δημήτρης Παυλόπουλος
- Δήμητρα Αγγελοπούλου

12.30-13.00 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ: ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΑΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Πρόεδρος: Διευθύντρια Ερευνών ΚΕΕΛ Ανδρομάχη Οικονόμου

13.00-13.15 Ευάγγελος Καραμανές, Θεματικά ψηφιακά αποθετήρια Αρχείων και Συλλογών και ειδικές ψηφιακές εφαρμογές του Κέντρου Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών. Ιστορία και προοπτικές

13.15-13.30 Βασιλική Χρυσανθοπούλου, Μνήμες και ταυτότητες στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία και στην παγκόσμια κοινότητα: Προσεγγίσεις μέσα από το Αρχείο Αφηγήσεων ζωής και προσωπικής εμπειρίας μεταναστών, προσφύγων και Ελλήνων της διασποράς του Λαογραφικού Μουσείου και Αρχείου του Τμήματος Φιλολογίας ΕΚΠΑ

13.30-13.45 Χρυσούλα Μακρή, «Ό,τι καταγράφεται, ζει»: Οι προσπάθειες συγκρότησης του Λαογραφικού Αρχείου του Σπουδαστηρίου Λαογραφίας του Πανεπιστημίου Αθηνών κατά τα έτη 1980-2008. Βιοματική πρόσληψη και εμπειρία

ΤΡΙΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ: ΥΛΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΣΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΑ ΑΓΑΘΑ

Πρόεδρος: Διευθυντής Ερευνών ΚΕΕΛ Ευάγγελος Καραμανές

13.45-14.00 Ευφροσύνη Ριζοπούλου-Ηγουμενίδου, Η παραδοσιακή κυπριακή διατροφή και η παρουσία της στον Εθνικό και τον Αντι-

προσωπευτικό Κατάλογο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO

14.00-14.15 Ανδρομάχη Οικονόμου, Από την τοπική παραδοσιακή διατροφή στη σύγχρονη παγκοσμιοποιημένη κουζίνα. Σκέψεις για τον διατροφικό πολιτισμό με αφορμή το ελληνικό παράδειγμα

14.15-14.30 Μαρία Κοκολάκη, Η μαγειρική ως επιτέλεση της νοικοκυροσύνης στο Επάνω Μεραμπέλλο

14.30-14.45 Γιώργος Μαυροφρύδης – Θεοδώρα Πετανίδου, Παραδοσιακή εντομοφαγία στην Ευρώπη: Το παράδειγμα της Άνδρου κατά τον 20ό αιώνα

14.45-15.00 Κωνσταντίνος Πλατής, Η τροφή ως πολιτισμικό σύμβολο στον άξονα της διαχρονίας από την αγροτοποικειμένη στην τουριστική Κω: Συμβολή στον διάλογο με το έργο της Μαρίας Μπλίγκου-Μαρκαντώνη

15.00-15.15 Αντωνία Μετέτη, Μέθοδοι συντήρησης τροφίμων σε περιόδους κρίσης. Μια εθνογραφική μελέτη σε χωριά των νομών Πέλλας και Κοζάνης

15.15-15.30 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

15.30-16.00 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ: ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ – ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Πρόεδρος: Αν. Καθηγήτρια Βασιλική Χρυσανθοπούλου

16.00-16.15 Παρασκευάς Ποτηρόπουλος, Φυσικά φαινόμενα και ανθρωπογενείς παρεμβάσεις: Οι μεταβολές του πολιτισμικού τοπίου στον Ασπροπόταμο Τρικάλων

16.15-16.30 Γιώργος Βοζίκας, Πρασινίζοντας την πόλη. Φιλοδενδρισμός και αστική ανάπτυξη σε ιστορική προοπτική

16.30-16.45 Αργυρώ Μουντάκη, Ο ρόλος των φυτών και των βοτάνων στο ελληνικό λαϊκό παραμύθι: Η περίπτωση των σχετικών παραμυθιών από τη συλλογή *Griechische und albanesische Märchen* του Johann Georg von Hahn

16.45-17.00 Παναγιώτης Πόζογλου, Λαϊκός πολιτισμός, χλωρίδα και εθνοϊατρική στον ελλαδικό χώρο: Από την ανθρωπολογία και την οικολογική λαογραφία στην εθνοβοτανική και τη διεπιστημονικότητα

17.00-17.15 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΤΡΙΤΗ, 3 ΜΑΡΤΙΟΥ 2026

**ΠΕΜΠΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ: ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ –
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ**

Πρόεδρος: Καθηγητής Δημήτρης Παυλόπουλος

10.00-10.15 Gordana Blagojević, *Το «ιερό δέντρο» στη σερβική και την ελληνική λαϊκή παράδοση. Μια συγκριτική μελέτη*

10.15-10.30 Αγγελική Κομπορόλη, *Ο κέδρος και το κυπαρίσσι στις εθιμικές πράξεις και αντιλήψεις του ελληνικού λαού*

10.30-10.45 Κατερίνα Σχοινά, *Καιρικά φαινόμενα, λαϊκή μετεωρολογία και πρακτικές πρόληψης στο έργο της Μαρίας Μηλίγκου-Μαρκαντώνη «Δένδρα, φυτά, άνθη στον λαϊκό πολιτισμό των νεώτερων Ελλήνων»*

10.45-11.00 Ελένη Νιώρα, *Οικοκριτική και λαογραφία: Η περίπτωση των μύθων ζώων σε έργα του Λουίς Σεπούλβεδα*

11.00-11.15 Αμαλία Κουμπούρα, *Η φυτική κοσμολογία της αγροτοκτηνοτροφικής κοινωνίας. Ήθη, αντιλήψεις και συμπεριφορές*

11.15-11.30 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

11.30-12.00 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

**ΕΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΕΣ
ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΕΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ**

Πρόεδρος: Καθηγήτρια Ρέα Κακάμπουρα

12.00-12.15 Κυριακή Χρυσού, *Ο μετασχηματισμός μιας κοινωνικής ανάγκης σε πολιτισμικό δρώμενο. Οι φωτιές της Μ. Παρασκευής στον Πύργο της Σαντορίνης*

12.15-12.30 Γιάννα Κατσουγκράκη – Νάντια Μαχά – Μανόλης Βαρβούνης, *Το ένδυμα ως τελετουργικό μέσο στις διαβατήριες τελετές. Εθιμικές πρακτικές στη Λακωνία*

12.30-12.45 Παναγιώτης Σδούκος, *Οι τεχνο-αισθητικές επιτελέσεις των λαϊκών δρώμενων. Η περίπτωση του έργου «Έ(δ)ρωσ & Ελένη»*

12.45-13.00 Ανθή Χοτζάκογλου, *Επιτέλεση, λαογραφία και παραστατικές τέχνες: Το παράδειγμα επιβίωσης του ΑΤ(Υ) 1586Β στο θέατρο σκιών (Καραγκιόζη)*

13.00-13.15 Βασίλης Κόκλας, «Σ' αυτήν την καλή βραδιά, σ' αυτό το καλό τραπέζι»: Βρώσιμες υλικότητες στο πλαίσιο της γαμήλιας τελετουργίας στην Ορεινή Σερρών

13.15-13.30 Μαρία Αντωνοπούλου, Τελετουργίες και δρώμενα από το χειρόγραφο 908 του 1969 του ΛΜΑ του ΕΚΠΑ (Λαογραφική Συλλογή εκ Λιβαδίων Τήλου Ν. Δωδεκανήσου)

13.30-13.45 Γιώργος Μάρκου, Η στρατιωτική θητεία ως διαβατήρια εμπειρία: Η περίπτωση των μελοποιημένων "φανταρίστικων" τραγουδιών

13.45-14.00 Κατερίνα Μαρινάκη, Αναίμακτες προσφορές στον κύκλο της ζωής και στον κύκλο του χρόνου στη Φολέγανδρο σήμερα. Παράδοση, επιβιώσεις και μετασχηματισμοί

14.00-14.15 ΣΥΖΗΤΗΣΗ

14.15-14.30 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οργανωτική Επιτροπή:

Γιώργος Κούζας, Αναπληρωτής Καθηγητής Αστικής Λαογραφίας, Τμήμα Φιλολογίας ΕΚΠΑ, Υπεύθυνος Διοργάνωσης Διμερείδας

Μέλη: **Ρέα Κακάμπουρα**, Καθηγήτρια Λαογραφίας, ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ – **Μαριάνθη Καπλάνογλου**, Καθηγήτρια Λαογραφίας, Τμήμα Φιλολογίας ΕΚΠΑ – **Βασιλική Χρυσανθοπούλου**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κοινωνικής Λαογραφίας, Τμήμα Φιλολογίας ΕΚΠΑ – **Ζωή Ζούπα**, Μέλος ΕΤΕΠ του Λαογραφικού Μουσείου και Αρχείου, Τμήμα Φιλολογίας ΕΚΠΑ

Εισηγητές και Εισηγήτριες:

Δήμητρα Αγγελοπούλου, Φιλολόγος, Διδάκτωρ Γλωσσολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης, Ομότιμος Καθηγητής Λαογραφίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρόεδρος της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας

Ευρυδίκη Αντζουλάτου-Ρετσίλα, Ομότιμη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Μαρία Αντωνοπούλου, Οικονομολόγος, Κάτοχος ΜΔΕ στη Λαογραφία και την Πολιτιστική Διαχείριση (ΕΚΠΑ, ΔΠΘ, Πανεπιστήμιο Αιγαίου)

Ευάγγελος Αυδίκος, Ομότιμος Καθηγητής Λαογραφίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Μανόλης Γ. Βαββούνης, Καθηγητής Λαογραφίας Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Gordana Blagojević, Δρ Εθνολογίας, Ερευνήτρια Α΄ Βαθμίδας στο Ινστιτούτο Εθνογραφίας της Σερβικής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών

Γιώργος Βοζίκας, Κύριος Ερευνητής του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών

Άννα-Ιωάννα Γουίλ-Μπαδιεριστάκη, τ. Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Λαογραφίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Αριστέιδης Δουλαβέρας, τ. Αναπληρωτής Καθηγητής Λαογραφίας Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ευάγγελος Καραμανές, Διευθυντής Ερευνών του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών, Διευθύνων το Κέντρο Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών

Γιάννα Κατσουγκράκη, Αρχαιολόγος, Υποψήφια Διδάκτωρ Λαογραφίας Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Βασίλης Κόκλας, Φιλολόγος, Κάτοχος ΜΔΕ στη Λαογραφία και την Πολιτιστική Διαχείριση (ΕΚΠΑ, ΔΠΘ, Πανεπιστήμιο Αιγαίου)

Μαρία Κοκολάκη, Φιλολόγος, Κάτοχος ΜΔΕ στην Κοινωνική Ανθρωπολογία του Πανεπιστημίου του Κεντ, Διδάκτωρ Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου του Κεντ, Μέλος ΕΔΙΠ ΠΤΔΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

- Αγγελική Κομποχόλη**, Φιλολόγος, Διδάκτωρ Λαογραφίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
- Γιώργος Κούζας**, Αναπληρωτής Καθηγητής Αστικής Λαογραφίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
- Αμαλία Κουμπούρα**, Φιλολόγος, Κάτοχος ΜΔΕ στη Λαογραφία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Υποψήφια Διδάκτωρ Λαογραφίας
- Χρυσούλα Μακρή**, Φιλολόγος, Διδάκτωρ Λαογραφίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
- Κατερίνα Μαρινάκη**, Εκπαιδευτικός, Κάτοχος ΜΔΕ στη Λαογραφία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Υποψήφια Διδάκτωρ Λαογραφίας Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης
- Γιώργος Μάρκου**, Εθνομουσικολόγος, Κάτοχος ΜΔΕ στη Λαογραφία και την Πολιτιστική Διαχείριση (ΕΚΠΑ, ΔΠΘ, Πανεπιστήμιο Αιγαίου)
- Γιώργος Μαυροφρύδης**, Αρχαιολόγος, ΜΑ, Διδάκτωρ Οικογεωγραφίας Πανεπιστημίου Αιγαίου
- Νάντια Μαχά-Μπιζούμη**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Λαογραφίας Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης
- Αντωνία Μετέτη**, Εκπαιδευτικός, Κάτοχος ΜΔΕ στη Λαογραφία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
- Αργυρώ Μουντάκη**, Φιλολόγος, Διδάκτωρ Λαογραφίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
- Ελένη Νιώρα**, Φιλολόγος, Κάτοχος ΜΔΕ στη Λαογραφία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
- Γεωργία Ξανθάκη-Καραμάνου**, Ομότιμη Καθηγήτρια Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
- Ανδρομάχη Οικονόμου**, Διευθύντρια Ερευνών του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών
- Αμφιλόχιος Παπαθωμάς**, Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας–Παπυρολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
- Δημήτρης Παυλόπουλος**, Καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
- Θεοδώρα Πετανίδου**, Ομότιμη Καθηγήτρια Οικολογίας και Οικογεωγραφίας του Τμήματος Γεωγραφίας Πανεπιστημίου Αιγαίου

Στυλιανός Πλάκας, Μουσειολόγος, Κάτοχος ΜΔΕ στη Λαογραφία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Συνεργάτης Λαογραφικού Μουσείου και Αρχείου του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Κωνσταντίνος Πλατής, Φιλολόγος, Κάτοχος ΜΔΕ στη Λαογραφία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Υποψήφιος Διδάκτωρ Λαογραφίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Παναγιώτης Πόζογλου, Κοινωνικός Ανθρωπολόγος, Κάτοχος ΜΔΕ στη Λαογραφία και την Πολιτιστική Διαχείριση (ΕΚΠΑ, ΔΠΘ, Πανεπιστήμιο Αιγαίου)

Παρασκευάς Ποτηρόπουλος, Διευθυντής Ερευνών του Κέντρου Ερεύνες της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών

Ευφροσύνη Ριζοπούλου-Ηγουμενίδου, Ομότιμη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Κύπρου, Ιδρυτικό Μέλος της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών

Παναγιώτης Σδούκος, Εθνομουσικολόγος, Ερευνητής Λαϊκών Παραστατικών Τεχνών, Υποψήφιος Διδάκτωρ του Τμήματος Τεχνών Ήχου και Εικόνας Ιονίου Πανεπιστημίου

Κατερίνα Σχονά, Φιλολόγος, Κάτοχος ΜΔΕ στη Λαογραφία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Υποψήφια Διδάκτωρ Λαογραφίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Ανθή Χοτζάκογλου, Θεατρολόγος, Διδάκτωρ Θεατρολογίας, Εντεταλμένη Διδάσκουσα του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Βασιλική Χρυσανθοπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κοινωνικής Λαογραφίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Κυριακή Χρυσού, τ. Κύρια Ερευνήτρια του Κέντρου Ερεύνες της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών